

Темæ: «Æцæг хæлардзинад – æцæг хæлар»

Чеку æмæ Кекуйы хабæрттæ.

Грамматикон темæ: Фæрсдзырд.

Нысан:

1. Рацыд лексикæ иу системæмæ æркæнын.

2. Хъомыладон хæс: ахуыр кæнын сывæллæтты рæсугъд миниуджытыл, æцæг хæлардзинад иртасын, æцæг хæлар уæвыныл.

3. бакусын ныхасы рæзтыл.

Цæстуынгæ æрмæг: Чиныг, тетрад ,ИКТ

Урочы цыд.

Организацион хай.

-Уæ бон хорз, сывæллæттæ!

-Чызытæ сбадут. Лæппутæ сбадут.

-Зæгъут ма абон цы бон у?

-Боныхъæд та цавæр у цымæ? Ахъазæм ма «хорз æмæ æвзæр синоптиктæй»

(дзууæ сывæллоны рацыдысты æмæ сæ иу раст дзуры боныхъæды тыххæй ,иннæ та , раст нæ дзуры)

-Зæгъут ма чи сæ растдæр дзуры? Цæмæн?

Фонетикон зарядка.

-Ныр та скæнæм фонетикон зарядка. Кæсæм фæйнагмæ.

З – С зæ- сæ зи – си зу -су

за-са зы-сы зо- со

Зары Зарæ зарæг

Зæлы, зæлы зард

Зарæг у йæ дарæг

Зарæг у йæцард.

Мотивация урока.

-Кæсам дарддæр фæйнагмæ.

-Кæй уынут нывы? Чи сты бинонтæ? Куыд цæрынц ?

-Кәй уынут дыккаг нывы? Куыд цæрынц?

-Адон та чисты? Куыд цæрынц кæрæдзимæ?

-Ацы нывы та цы уынут? Куыд цæрынц маймули æмæ стай?

-Уæдæ куыд загътат афтæмæй ацы нывты архайджытæ цæрынц (куыд?) хæларæй.

- Уæдæ нæ абоны урочы цæуыл ныхас кæндзыстæм?

(хæлардзинады тыххæй)

Хæлардзинад=хæлар+дзинад

æмбал

лымæн

-Сдарут ма йæ къух ,сымахæй та хæлæрттæ кæмæн ис?

-Æмæ уда чи радзурдзæн йæ хæлары тыххæй?(ахуырдаутæ дзурынц)

Аудирование.

Экраныл фæрстытæ.

- Лæмбынæг байхъусут æмæ сын дзуапп раттут.

Æндæр горæтæй къласмæ æрбацыд ног ахуырдау. Тынг зын ын уыдис ног скъолайы ахуыр кæнын, уымæн æмæ дзы никай зыдта ,нæ йын уыдис ам æмбæлттæ. Урокты бадтис иунæгæй, хъуыста ахуыргæнджытæм, йæ хъус дардта иннæ ахуырдаутæм.

Иунæгæй лæууыдис переменæйы дæр, никаимæ хъазыд, никаимæ ныхас кодта. Уæдæм иухатт бацыд йæ къласаг Мæдина æмæ йæ фæрсы:

Дæхицæн хæлæрттæ нæма ссардтай?

Нæ,- зæгъы Галя.

Мæнæн дæр нæ къласы хæлæрттæ нæй: иудæрдзы нæ бæззы хæларæн .

Æмæ сæ алкæйдæр ранымадта: кæй схуыдта хинæйдзаг, кæй сайæгой, кæй та дыдзæсгом. Æрмæст йæхи тыххæй ницы загъта.

-Нæ зонын, фæлæ дзы иудæр хæларæн нæ бæззы. Кæимæ дзы бахæлар уыдзынæ, уый зоныс? Кæимæ цæрон хæларæй, уый нæма зонын, фæлæ мæхи кæмæй хизон, уый фидарæй зонын.

-Чи у Галя?

-Кæимæ нæ бахæлар уыдзæн Галя? Цæуылнæ?

Фысгæ куыст.

-Ныффыссут ма абоны нымæц. рафыссут фæйнæгæй

Æцæг æмбал хъуамæ уа .....

чъынды, хиуарзон

хинæйдзаг, хъæлдзæг

зæрдæхæлар, æнувид

Æцæг æмбал хъуамæ ма уа .....

сайаг, зивæггæнаг

аудæг, рæдау

Цалдæр ахуырдызæуы бакæсдзысты сæ хъуыдыйæдтæ.

Хæдзармæ куыст.

-Ныр та Чеку æмæ Кекуйы тыххæй æрдзурæм.

-Зæрдыл æрлæууын кæнæм лексикæ.

1. кæрæдзийы
2. мæстæймарын
3. иугæйттæй
4. сæ ныхмæ ницы бакæндзысты
5. уæлхæдзæрттæй
6. размæ бабадын
7. æввахс
8. фæстæдæр
9. къухтæ къæбутыл æрбатухын

Чиныгимæ куыст.

-Чи сты Кеку æмæ Чеку?

-Кæм цæрынц?

-Кæдæм фæцæуынц скъоламæ? Цæмæн?

-Куыд фæцæуынц скъоламæ? Цæмæн?(ссарут уыцы рæнхъытæ æмæ сæ бакæсут)

-Кæд фæкæсынц сæ уæлхæдзæрттæй сæ фæндагмæ? Цæмæн? (ссарут уыцы рæнхъытæ æмæ сæ бакæсут.

- Цæмæн сæ хонæм хæлæрттæ?

(Кæрæдзийы арæх фæмæстæй марынц, фæлæ уæддæр зын сахат сты иумæ)

Грамматикæ.

-
Чеку æмæ Кеку скъоламæ (куыд?) фæцæуынц .
(Кæд?) Чеку æмæ Кеку акæсынц сæ фæндагмæ.
(Кæцæй?) акæсынц сæ фæндагмæ дыууæ хæлары?

Хатдзæг.

Уæдæ ма иухатт зæгъæм: æцæг хæлар хъуамæ цавæр уа.?

Æмбисæндтæ.

- . Æцæг хæлар зын сахат сбæрæг вæййы.
- . Нæй дын хæлар – ссар, ссардтай-хъахъхъæн.
- . Æнæ хæлар адæймаг-æнæ уидаг бæлас.

Кæронбæттæн.

-Цы базыдтат урочы, æмæ уæ цæмæн хъæуынц ацы зонындзинæдтæ.

Урочы базыдтон	Фæнды МА мæ базонын	Ацы зонындзинæдтæ мын пайда сты
----------------	---------------------	---------------------------------

Урочы куыд куыстон

Разы дæн	Бынтон разы нæдæн	Разы нæдæн
Уымæн æмæ.....	Уымæн æмæ.....	Уымæн æмæ.....

Хæдзармæкуыст.

Стр. 171 № 6

Текст дзурын фæрстытæм гæсгæ.

Директор

Корнаева Т.Л.